

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група **СРПСКИ ПОКРЕТ ДВЕРИ – ПАТРИОТСКИ БЛОК**
15. септембар 2022. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС”, 9/2010) и чланова 150. ст. 1 и 190. ст. 1 Пословника Народне скупштине, подносимо **ДЕКЛАРАЦИЈУ О ЗАШТИТИ ПОРОДИЦЕ У СРБИЈИ**, с предлогом да се узме у претрес.

Народни посланици:

Бошко Обрадовић

Проф. др Тамара Миленковић Керковић

Мр Иван Костић

Радмила Васић

Борко Пушкић

Милован Јаковљевић

ПРЕДЛОГ

Имајући у виду:

- Устав Републике Србије, члан 62, став 2; члан 63, став 2; члан 65, став 1; члан 66, став 1,
- Породични закон, члан 2, став 1; члан 3, став 1; члан 5, став 2; члан 15, став 1; члан 68, ставове 1 и 2,
- Универзалну декларацију о људским правима, члан 16, ставове 1, 2 и 3; члан 25, став 2; члан 26, став 3,
- Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, члан 10, став 1, тачке 1) и 2),
- Међународни пакт о грађанским и политичким правима, члан 23, став 1, и
- Конвенцију о правима детета, члан 18, став 1,

Народна скупштина Републике Србије доноси

ДЕКЛАРАЦИЈУ О ЗАШТИТИ ПОРОДИЦЕ У СРБИЈИ

1. Породица, утемељена у брачној заједници мушкарца и жене, природна је и основна јединица друштва, старија од сваке идеологије, религије и државног уређења, и као таква има право на заштиту државе и друштва.
2. Породица је највреднији ресурс Републике Србије и природна средина у којој се деца рађају, подижу и васпитавају. Као таква, породица је гарант националног опстанка, основна економска јединица и заједница без које нема одрживог развоја и напретка друштва и државе.
3. Депопулација представља највећу опасност за дугорочни опстанак народа и државе. Приоритет рада Народне скупштине и Владе Републике Србије стога мора бити систематско и свеобухватно решавање овог проблема кроз спровођење про-породичне и про-наталитетне политике. Држава ће штитити институције брака и породице свеобухватном про-породичном политиком.
4. Про-породична политика треба да буде одвојена од социјалне политике. Држава ће охрабривати брачне парове да имају већи број деце. Посвећеност брачних парова стварању вишедетне породице не сме бити разлог за осиромашење породице.
5. Држава ће мерама директне и индиректне финансијске помоћи, пореским реформама, креирањем мера за препознавање родитељства као занимања, мерама које ће омогућити лакше стицање породичног дома и развојем про-породичног образовања и културе спроводити заштиту породице.
6. Држава ће обезбедити националну пензију мајкама које су родиле четворо и више деце.
7. Приоритет при планирању буџета Републике Србије биће издвајања за помоћ и подршку породици.
8. Држава ће подржавати предузећа и компаније које ће примењивати про-породичне принципе у свом пословању.

9. Држава ће стимулирати медијске садржаје који промовишу вредности породичног живота и родитељства, и истовремено строжије регулирати медијске садржаје који су у супротности са традиционалним породичним вредностима грађана Републике Србије.
10. Држава ће промовисати образовно-васпитне програме који поштују традиционалне културне, етничке и религијске вредности грађана Србије, које су у блиском односу са породичним вредностима, уважавајући фундаментално право родитеља да одлучују о васпитању и образовању своје деце.
11. У циљу дугорочног остварења заштите породице у Србији потребно је ово питање уврстити у Устав Србије, формирати Министарство за породицу у Влади Републике Србије и увести институцију Заштитника породице.

У Београду,2022. године

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОКВИР

Уставни основ за доношење ове декларације садржан је у одредби чл. 99. ст. 1. тачка 7. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, као и у чл. 8. ст. 1. Закона о Народној скупштини, којим је, између осталог, прописано да Народна скупштина доноси декларације.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Природни прираштај у Србији је негативан (у 2020. години рођено је око 62.000 беба, а умрло око 115.000 људи). Сматрамо да је проблем депопулације, која је све израженија из године у годину, приоритетни проблем са којим се наша држава и друштво суочавају.

Анализирајући узроке депопулације и мере у борби против ове појаве, закључили смо да се до дугорочног решења може доћи само кроз посматрање породице као основне јединице друштва. У свеобухватној подршци породици је кључ решења демографског проблема. Супружници у највећем броју случајева имају природну жељу за више од једног детета, али из бројних разлога се не одлучују на такав корак. Међу најважнијим разлозима је несигурност у стабилну будућност, нерешено стамбено питање, недовољна укупна примања породице, итд. Према важећем Уставу и Породичном закону, као и према међународно прихваћеним обавезама, Република Србија је дужна да породицу заштити као основну јединицу друштва.

Сматрамо да су постојеће мере социјалне политике превазиђене и неадекватне, како у подршци породици, тако и у борби против депопулације. Социјална политика треба да остане резервисана за оне грађане којима је она и потребна, и посебно је треба проширити, у складу са могућностима.

Независно од социјалне политике, потребно је од темеља формулисати про-породичну политику, као подршку породици, основној ћелији друштва, али и као једини исправан пут ка решавању проблема депопулације.

Имајући у виду значај брачне заједнице као основе породице, Народна скупштина треба да изнова нагласи значај брака и све бенефите које брак доноси свим члановима породице, и да формулише мере породичне политике за све породице, како оне које ће тек имати потомство, тако и за вишедетне породице. Истовремено, држава треба да стимулише брачне парове да имају више деце, истовремено бринући да проширење породице не доведе до њеног осиромашења. Улога државе у овом процесу је од пресудног значаја.

Креирањем систематских и свеобухватних мера про-породичне политике, држава треба да омогући повољније стицање породичног дома, побољшање материјалног статуса породице и стварање услова за лакше одлучивање брачних парова на даље рађање.

Постављањем питања финансијске помоћи породици као приоритетној тачки приликом планирање буџета за сваку следећу годину, држава би послала јак сигнал породицама у Србији да о њима брине као о највреднијем ресурсу и залогу за будућност.

Стимулисањем послодаваца ка увођењу и примени про-породичних пословних принципа, као што су флексибилно и парцијално радно време, као и запошљавање првенствено мајки, ослободиће се нова радна места и омогућити веће учешће жена на тржишту рада, што ће заузврат допринети даљем побољшању материјалног стања породица.

Пореском реформом у правцу пореских олакшица за оне који улазе у брак, стварају породицу и рађају децу, подстиче се породичан живот у Србији и сви они који се определе да живе породично и имају више деце тиме побољшавају и свој материјални положај у друштву.

Промовисањем и подршком про-породичних медијских и образовно-васпитних програма ће се дугорочно васпитати генерације које ће поштовати традиционалне породичне вредности нашег народа и даље утицати на смањење последица депопулације.

Питање заштите породице није питање за једну странку, нити за један мандат Владе или један сазив Народне скупштине. Питање заштите и подршке породице, и у ширем контексту борбе против негативних демографских трендова у Србији је питање националног опстанка. Зато сматрамо да тема заштите породице мора да нађе своје место у Уставу, добије министарство у Влади и институцију заштитника породице.

Стога апелујемо на колеге народне посланике да усвоје ову Декларацију као први корак у креирању про-породичних и про-наталитетних мера, које морају кренути од институционалне подршке породици са највишег нивоа законодавне власти у Србији.

III ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

За спровођење ове декларације нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.